

LES FINANCES PÚBLIQUES A L'ESTATUT

Elisenda Paluzie

Professora titular de teoria econòmica de la Universitat de Barcelona

1. INTRODUCCIÓ

En l'inici del procés de reforma de l'Estatut d'autonomia, el finançament constituïa un dels punts clau de la reforma. Conjuntament amb el blindatge de competències i el reconeixement nacional, era un dels tres pilars que justificaven el procés. Aquesta necessitat de reformar el sistema de finançament de la Generalitat de Catalunya sorgia com a resposta a les insuficiències en el finançament dels serveis i competències del Govern de la Generalitat que s'havien manifestat al llarg dels anys de desplegament de l'Estatut del 1979. Existia el convenciment generalitzat que la inclusió del finançament de la Generalitat en el sistema de comunitats autònomes (CA) de règim comú havia perjudicat greument les possibilitats de l'autogovern, en limitar les polítiques que podia dur a terme el Govern de la Generalitat.

Així, el dèficit fiscal de Catalunya, entès com la diferència entre els impostos pagats pels ciutadans de Catalunya i els béns i serveis públics que aquests reben, ha tingut una tendència creixent al llarg dels anys de recuperació de l'autonomia i ha assolit nivells molt elevats en els darrers anys. L'Estat s'ha negat repetidament a publicar les balances fiscals, però aquestes han estat calculades per diversos serveis d'estudis i per especialistes en hisenda pública i publicades en monografies científiques. En el cas de Catalunya, a més, es disposa dels càlculs de la balança fiscal que va fer una comissió d'experts proposada pel Departament d'Economia i Finances de la Generalitat de Catalunya.

Per il·lustrar la magnitud del problema, presentaré a continuació les sèries de la balança fiscal estimada per la Fundació de las Cajas de Ahorros Confederadas (FUNCAS). Aquesta fundació ha publicat les balances fiscals de totes

les CA en el període 1995-2003. En el quadre 1 es mostren les balances fiscals del darrer any de la sèrie, el 2003.¹

QUADRE 1
Balances fiscals de les CA, 2003 (FUNCAS)

	<i>Milions d'euros*</i>	<i>Euros per habitant*</i>	<i>% del PIB*</i>
1. Madrid	-14.287,0	-2.457	-10,5 %
2. Catalunya	-14.203,9	-2.090	-9,4 %
3. Illes Balears	-3.153,1	-3.275	-14,6 %
4. País Basc	-1.715,8	-812	-3,5 %
5. País Valencià	-1.592,9	-351	-1,9 %
6. La Rioja	-45,3	-156	-0,7 %
7. Navarra	-27,2	-47	-0,2 %
8. Aragó	+35,8	+29	+0,1 %
9. Ceuta	+316,6	+4.249	+24,4 %
10. Melilla	+371,6	+5.455	+29,9 %
11. Cantàbria	+678,5	+1.226	+6,9 %
12. Múrcia	+994,5	+771	+5,1 %
13. Extremadura	+2.490,0	+2.318	+16,7 %
14. Castella-la Manxa	+2.598,8	+1.420	+9 %
15. Astúries	+2.696,8	+2.506	+15,5 %
16. Canàries	+3.587,0	+1.866	+10,09 %
17. Galícia	+4.102,4	+1.487	+9,2 %
18. Castella i Lleó	+4.864,4	+1.952	+10,5 %
19. Andalusia	+9.808,8	+1.279	+9 %

FONT: ALCAIDE *et al.*, *Balances econòmiques regionals*, FUNCAS, 2005.

*Superàvit (+), dèficit (-).

1. S'ha de tenir en compte que en el cas de Madrid una gran part de la despesa no territorialitzable de l'Estat (per exemple, el sou de tots els funcionaris de l'Estat que treballen a Madrid) repartida entre les diferents CA s'executa en aquesta comunitat. En el cas que aquesta despesa pública repartida proporcionalment entre tots els espanyols, però executada a Madrid, es computés com a despesa pública a la capital de l'Estat espanyol el seu dèficit fiscal es reduiria de manera molt considerable.

Des de l'any 2004 la FUNCAS continua publicant les dades d'ingressos pùblics i despesa pùblica regionalitzades però ha deixat d'efectuar el càlcul de la balança fiscal.² A partir, però, d'aquestes dades proporcionades per la FUNCAS, l'economista Jordi Pons ha calculat la balança fiscal de Catalunya per a l'any 2005 per a l'Observatori del Finançament de Catalunya. Com es pot veure en el quadre 2, l'any 2005 el dèficit fiscal de Catalunya va assolir la xifra de 19.177 milions d'euros (2.704 euros per habitant) i representa el 10,5 % del PIB de Catalunya. Aquesta estimació, la més recent de què es disposa, confirma la tendència creixent del dèficit fiscal de Catalunya.

QUADRE 2
Balances fiscals de les CA, 2005 (a partir de dades de la FUNCAS)

	<i>Milions d'euros*</i>	<i>Euros per habitant*</i>	<i>% del PIB*</i>
1. Madrid	-23.830,7	-3.929,0	-13,6 %
2. Catalunya	-19.176,6	-2.704,1	-10,5 %
3. Illes Balears	-5.311,2	-5.319,2	-23,1 %
4. País Basc	-2.405,7	-1.129,3	-4,0 %
5. País Valencià	-3.669,3	-768,1	-4,0 %
6. Navarra	-355,3	-593,8	-2,2 %
7. Aragó	-243,2	-190,1	-0,8 %
8. La Rioja	-100,0	-327,8	-1,4 %
9. Ceuta	+522,4	+6.888,6	+32,6 %
10. Melilla	+539,2	+8.140,6	+38,7 %
11. Cantàbria	+903,0	+1.594,2	+7,3 %
12. Múrcia	+1.378,7	+1.016,0	+5,7 %
13. Castella-la Manxa	+3.339,8	+1.738,9	+10,4 %
14. Extremadura	+3.415,4	+3.134,2	+20,8 %
15. Astúries	+3.477,7	+3.222,7	+16,6 %
16. Canàries	+5.036,1	+2.520,9	+13,9 %
17. Galícia	+5.531,4	+1.997,7	+11,2 %
18. Castella i Lleó	+6.698,8	+2.654,1	+12,8 %
19. Andalusia	+14.826,3	+1.867,0	+11,4 %

FONT: Observatori del Finançament de Catalunya (www.ofc.cat).

*Superàvit (+), dèficit (-).

2. J. ALCAIDE i P. ALCAIDE., *Balances econòmiques regionals (autonomies y provincias), años 2000 a 2005*. Madrid, FUNCAS, 2006.

En el quadre 3 es presenten les estimacions de la balança fiscal de Catalunya realitzades per la Comissió d'Experts proposada pel Departament d'Economia i Finances. En aquest cas s'analitza el període 1986-2001. De nou, s'observa la tendència creixent del dèficit fiscal de Catalunya des del 1995. El darrer any de la sèrie, 2001, el dèficit fiscal assolía la xifra d'11.307 milions d'euros, cosa que representa el 9,2 % del PIB de Catalunya.

QUADRE 3
Balança fiscal de Catalunya, 1986-2001

	<i>Dèficit fiscal</i>	<i>% del PIB</i>
1986	2.724	7,7 %
1987	3.269	8,2 %
1988	3.357	7,4 %
1989	4.641	9,0 %
1990	5.129	9,0 %
1991	5.615	8,9 %
1992	5.028	7,4 %
1993	3.046	4,4 %
1994	4.485	6,0 %
1995	4.575	5,6 %
1996	5.500	6,4 %
1997	7.619	8,5 %
1998	7.725	8,1 %
1999	9.524	8,7 %
2000	10.972	9,3 %
2001	11.307	9,2 %
Mitjana		7,7 %

FONT: Departament d'Economia i Finances (2005).

Una altra manera d'abordar el problema del finançament de la Generalitat és analitzant quin és el finançament per habitant que Catalunya obté del sistema de finançament autonòmic. En aquest cas, les dades les ha publicades el Mi-

nisteri d'Economia i Hisenda en el *Document de diagnòstic sobre el sistema de finançament de les comunitats autònomes*, presentat el 27 de desembre de 2006. En el quadre 4 es presenten les dades de finançament per habitant de les CA de règim comú l'any 2004. El finançament per habitant de Catalunya fou de 2.171,33 euros, una mica per sobre de la mitjana, però inferior al de comunitats com Castella-la Manxa, Astúries, Galícia, Aragó, Castella i Lleó, Extremadura, Cantàbria i la Rioja.

Totes aquestes comunitats són receptores netes de solidaritat, és a dir, tenen superàvit fiscal. El que és de destacar és que reben solidaritat no per assolir un finançament per càpita igual a la mitjana, sinó que superen el finançament per càpita de comunitats autònomes que són solidàries netes, com és el cas de Catalunya. Això és insòlit en qualsevol sistema d'anivellament.

QUADRE 4

Finançament per habitant. Any 2004 (euros per habitant)

La Rioja	2.588,75
Cantàbria	2.539,02
Extremadura	2.368,24
Castella i Lleó	2.337,27
Aragó	2.303,88
Galícia	2.231,86
Astúries	2.209,09
Castella-la Manxa	2.182,19
Catalunya	2.171,33
Andalusia	2.155,14
Estat espanyol	2.138,28
Madrid	2.055,80
País Valencià	1.967,33
Canàries	1.952,24
Múrcia	1.942,72
Illes Balears	1.918,24

FONT: Ministeri d'Economia i Hisenda (2006).

2. EL FINANÇAMENT A L'ESTATUT DEL 1979

L'Estatut del 1979, pel que fa a finançament, constituïa una norma molt oberta. De fet, com el de 2006, fou objecte d'una negociació a les Corts espanyoles que en rebaixà considerablement els plantejaments. A diferència de l'actual, el títol de «Finances i Economia» era relativament curt (tretze articles). Els articles bàsics eren el 44 i el 45. L'article 44 senzillament establia que els ingressos de la Generalitat provindrien dels impostos propis, els cedits per la disposició addicional sisena (patrimoni, successions i donacions, transmissions patrimonials i actes jurídics documentats, i tributs sobre el joc) i tots aquells que les Corts Generals acordessin cedir en el futur.

A més, la Generalitat havia de comptar amb una participació en la recaptació total de l'Estat (article 44.3) que s'havia de negociar damunt les bases fixades en l'article 45. Aquestes bases eren quatre. Dues formaven part del projecte aprovat pels ponents catalans i establien:

a) La participació anual en els ingressos de l'Estat s'havia de calcular sobre la base de la mitjana entre els coeficients de població i esforç fiscal de Catalunya (mesurat per la recaptació a Catalunya de l'IRPF).

b) S'havia de tenir en compte l'aportació proporcional de Catalunya en els serveis de l'Estat.

Les dues que es van afegir en el tràmit a les Corts diluïen l'efectivitat de les dues primeres:

c) El principi de solidaritat interterritorial.

d) Altres criteris que es considerin procedents.

Tot i això, s'hauria hagut de recórrer a l'article 45.1a i 45.1b per defensar les posicions de la Generalitat en les negociacions del finançament autonòmic i no es va fer en cap de les reformes pactades (1996, 2001). De fet, per posar un exemple ben significatiu, ha estat impossible que l'Estat valorés el cost proporcional de Catalunya pels serveis i competències propis de l'Estat. És a dir, saber allò que ens pertocaria pagar a l'Estat si ens regíssim per un règim de concert, per tal de diferenciar-ho del que és aportació de Catalunya a la solidaritat amb les altres comunitats autònomes.

El que va acabar de reduir l'efectivitat dels dos principis que, en cas d'haver-se aplicat, haurien estat molt favorables a la hisenda catalana fou la disposició addicional setena de l'Estatut, que establia que l'exercici de les competències financeres reconegudes per l'Estatut a la Generalitat s'ajustaria a allò que establís la Llei orgànica mencionada en l'article 157 de la Constitució. Aquí cal fer constar que l'article 157 de la Constitució no obliga que una llei orgànica reguli el finançament autonòmic, només és potestatiu. A la pràctica el finançament

autonòmic de les CA de règim comú, inclosa Catalunya, es va acabar regulant exclusivament per la Llei orgànica de finançament de les comunitats (LOFCA) de 1980 i les seves successives reformes.

3. EL MODEL DE LA LOFCA DEL 2001

El model actual de finançament es regeix per la reforma de la LOFCA de 27 de desembre de 2001. En aquest model, l'Estat i les comunitats autònomes de règim comú (totes, excepte Euskadi i Navarra) determinen en el Consell de Política Fiscal i Financera les necessitats de despesa de les comunitats autònomes.

Les necessitats de despesa es calculen per a l'any base del model (1999) en tres grups: serveis comuns, serveis sanitaris de la Seguretat Social i serveis socials i assistencials de la Seguretat Social. Per als serveis comuns, la fórmula de càlcul de les necessitats inclou una quantitat fixa igual per a cada CA i un repartiment a partir d'una sèrie de variables, la més important de les quals és la població. A més, hi ha uns fons addicionals: el de renda relativa (per a CA amb renda inferior a la mitjana) i un fons per compensar la baixa densitat de població (Aragó i Extremadura). L'Estat dota d'una quantitat addicional aquelles comunitats autònomes que vegin reduïts els seus recursos en relació amb el sistema anterior i, a més, afegeix unes regles de modulació per limitar el creixement de recursos d'aquelles comunitats autònomes que obtindrien un increment de recursos molt més elevat que el de la mitjana de les CA, i per garantir el creixement de recursos per a les CA relativament més pobres. Pel que fa als recursos per a la sanitat, també es determinen a partir d'una sèrie de variables com la població protegida i la població de més de seixanta-cinc anys. Finalment, es determinen les necessitats de recursos per a serveis socials i assistencials a partir de l'índex de població de més de seixanta-cinc anys.

Aquestes necessitats es financen amb els tributs cedits. En el model del 2001, els tributs cedits són l'impost de patrimoni, el de successions i donacions, transmissions patrimonials i actes jurídics documentats, la taxa del joc, el 33 % de l'IRPF, el 35 % de l'IVA i el 40 % dels impostos especials. Si amb els tributs cedits no es cobreixen totalment les necessitats, es reben recursos de l'Estat a través del Fons de Suficiència. Si amb els tributs cedits se superen aquestes necessitats, aleshores la comunitat autònoma ha de fer una aportació al Fons de Suficiència (o, expressat d'una altra manera, el Fons de Suficiència seria negatiu per a aquesta comunitat). Per tant, la clau del finançament autonòmic rau en la primera fase del model, la de fixació de les necessitats de despesa.

4. EL FINANÇAMENT A L'ESTATUT APROVAT PEL PARLAMENT DE CATALUNYA

El projecte d'Estatut d'autonomia aprovat pel Parlament de Catalunya el 30 de setembre de 2005 representava un canvi radical de filosofia pel que fa al finançament de la Generalitat de Catalunya. El model plantejat era un híbrid entre un sistema de concert d'inspiració confederal i un sistema federal. S'assemblava al concert perquè la Generalitat, mitjançant un organisme propi, l'Agència Tributària de Catalunya, havia de recaptar tots els impostos i una comissió mixta Estat-Generalitat fixava la contribució que li corresponia a l'Estat.

Quines eren les diferències amb el concert? En primer lloc, aquesta contribució no consistia en una transferència, sinó que l'Estat havia de cobrar la seva quota en forma de participació en els impostos. En segon lloc, la Generalitat no només pagava a l'Estat pels serveis que aquest seguia prestant, sinó que també feia una aportació per finançar la solidaritat amb la resta de comunitats autònomes. En aquest sentit, la principal limitació del model aprovat pel Parlament era la manca de concreció dels límits d'aquesta solidaritat. Es recollien uns principis genèrics inspiradors d'aquesta solidaritat, els quals eren interpretables i susceptibles de càlculs tècnics molt diversos. De fet, durant la discussió del projecte hi van haver propostes per part de CiU i d'ERC per fixar un límit concret a la solidaritat, però finalment la disposició final que determinava aquest límit no garantia cap reducció del dèficit fiscal, sinó que marcava un límit superior al dèficit fiscal actual de Catalunya.³

Per tant, el model del projecte d'Estatut aprovat pel Parlament de Catalunya no assegurava una reducció determinada del dèficit fiscal de Catalunya, però, en canvi, donava a la Generalitat un poder de negociació molt important. Representava un canvi fonamental en la filosofia del model de finançament: la Generalitat passava de receptora de fons a convertir-se en recaptadora i donant; i l'Estat deixava de determinar les necessitats de recursos del Govern de la Generalitat. A més, permetia als ciutadans de Catalunya saber el destí dels seus impostos, quina part es quedava la Generalitat, quina es destinava a finançar els serveis i competències de l'Estat, i quina havia de contribuir a la solidaritat amb la resta de comunitats autònomes.

3. Pons (2005) explica en un article a *La Vanguardia* el procés negociador de la clàusula de limitació de la quota de solidaritat i el seu final decebedor.

5. EL FINANÇAMENT A L'ESTATUT APROVAT PER LES CORTS ESPANYOLES I RATIFICAT EN REFERÈNDUM PEL POBLE DE CATALUNYA

Les Corts espanyoles reformen en profunditat el projecte d'Estatut i aproven un projecte molt diferent del del Parlament. Aquest Estatut va ser ratificat en referèndum pel poble de Catalunya el 18 de juny de 2006 i entrà en vigor el 9 d'agost de 2006.

5.1. TRETS BÀSICS

L'Estatut del 2006 renuncia a un canvi del model de finançament vigent i, de fet, representa la incorporació del model actual de la LOFCA a l'articulat de l'Estatut. Així, en l'article 201, que fixa els principis que l'inspiren, s'estableix que les relacions d'ordre tributari i financer entre l'Estat i la Generalitat són regulades per la Constitució, l'Estatut i la LOFCA. De fet, alguns dels articles actuals de la LOFCA estan transcrits literalment a l'Estatut i, en general, l'esperit de la LOFCA impregna tot el capítol de finançament de l'Estatut.

L'Agència Tributària de Catalunya gestionarà, recaptarà, inspeccionarà i liquidarà els impostos propis de Catalunya i els cedit totalment per l'Estat (art. 204.1). En no haver-se cedit totalment cap nou impost, aquesta agència farà les tasques que actualment ja efectuava la Direcció General de Tributs de la Generalitat. La gestió, recaptació, liquidació i inspecció de la resta de tributs (societats, IVA, IRPF o impostos especials) correspon a l'Administració tributària de l'Estat. L'Estat pot delegar en la Generalitat alguna d'aquestes funcions per a algun d'aquests impostos i aquesta no les pot executar directament sinó mitjançant la seva participació en un consorci o ens equivalent, amb participació paritària de l'Agència Estatal d'Administració Tributària i de l'Agència Tributària de Catalunya, que s'ha de constituir en el termini de dos anys. Aquest consorci es pot transformar en l'Administració Tributària de Catalunya (art. 204.2). Aquest consorci pot, doncs, acabar recaptant tots els impostos però només si l'Estat ho vol. L'Estatut deixa clar que les funcions són de l'Estat i que aquest, si ho desitja, les pot delegar. De fet, la primera part de l'article 204.2, que estableix les funcions de l'Administració tributària de l'Estat i la possibilitat de delegació d'alguna funció a la Generalitat, és una còpia literal de l'article 19.3 de la LOFCA actualment vigent.

Pel que fa al punt fonamental, el de la determinació dels recursos que pertoquen a la Generalitat, l'article 206 de l'Estatut incorpora plenament el model

actual de finançament. Així, indica que els recursos de la Generalitat són els que es deriven dels seus ingressos tributaris, ajustats a l'alça o a la baixa en funció de la seva participació en els mecanismes d'anivellament i solidaritat. L'article 206.3 deixa clar que aquests nivells (d'anivellament i solidaritat) seran fixats per l'Estat.

Per tant, encara que l'Estatut aprovat implica un increment en el percentatge de cessió d'alguns impostos: l'IRPF augmenta del 33 % al 50 %, l'IVA del 35 % al 50 % i els impostos especials del 40 % al 58 %, aquest increment no garanteix un augment equivalent de recursos. Els recursos tributaris s'han d'ajustar a l'alça o a la baixa en funció dels mecanismes d'anivellament i solidaritat. El que determinaria un increment de recursos per a la Generalitat seria un canvi favorable en la fórmula de càlcul de les necessitats de despesa a la nova LOFCA. Ara com ara, l'Estatut no garanteix aquest canvi. En el límit, si les necessitats de despesa es continuessin calculant com es fa avui, malgrat l'increment en el percentatge de cessió d'impostos, l'increment de recursos per a la Generalitat podria ser inexistent. El que canviaria és que la Generalitat passaria a ser una aportant al Fons de Suficiència, com ja ho són avui Madrid i les Illes Balears.⁴

L'Estatut incorpora també una sèrie de principis genèrics que haurien d'afavorir Catalunya en la negociació de la nova LOFCA:

— El principi de no alteració del rànquing en rendes per càpita (article 206.5).

— Un criteri de solidaritat: l'anivellament ha de permetre que els serveis d'educació, sanitat i altres serveis socials prestats pels governs autonòmics puguin assolir nivells similars sempre que portin a terme un esforç fiscal similar (article 206.3).

— La inclusió de variables per a determinar les necessitats de despesa que teòricament haurien d'afavorir Catalunya (immigració, població amb risc d'exclusió social, dimensió dels nuclis urbans, densitat de població) (article 206.6).

A la pràctica aquests principis estan definits de manera tan genèrica que poden ser interpretables i susceptibles de càlculs molt diversos. Per exemple, el principi de no alteració dels rànquings de renda només hauria estat favorable per a Catalunya si s'hagués definit la renda en termes reals. La posició de Catalunya en el rànquing de rendes per càpita es veu alterada quan es defineix la renda en termes reals (o paritat de poder de compra), tenint en compte el diferencial del cost de la vida entre els territoris. A més, algunes de les variables

4. Pons (2007) efectua una simulació d'aquest supòsit amb dades del Pressupost del 2007. Així, amb els percentatges de cessió d'impostos que fixa el nou Estatut, si la fórmula de necessitats de despesa de la LOFCA no canvia, Catalunya hauria d'aportar al Fons de Suficiència 2.023,3 milions d'euros i l'increment de recursos que obtindria seria exactament zero euros. Aquests càlculs estan disponibles també a l'Observatori del Finançament de Catalunya.

suposadament favorables no representen cap panacea i, de fet, poden acabar afavorint molt més altres comunitats autònomes.

L'Estatut inclou també una disposició addicional (la tercera) sobre les inversions de l'Estat. En aquest cas, no es tracta d'una disposició que afecti el finançament de la Generalitat, sinó que fa referència al criteri que les inversions de l'Estat han de complir, ja sigui com a Administració que segueix sent titular de moltes infraestructures (RENFE, aeroports, carreteres de titularitat estatal, etc.) o bé contribuïnt al finançament de la inversió en projectes que són competència de les comunitats autònomes. Tot i que aquest aspecte de l'Estatut no està relacionat amb el finançament de la Generalitat, és important, atès que una major inversió de l'Estat a Catalunya hauria de contribuir a reduir el dèficit fiscal.

Així doncs, la disposició addicional tercera diu que la inversió de l'Estat a Catalunya en infraestructures, exclòs el Fons de Compensació Interterritorial, s'ha d'equiparar a la participació relativa del PIB de Catalunya en relació amb el PIB de l'Estat (18,8 %) per set anys. Aquestes inversions poden emprar-se també per a l'alliberament de peatges o la construcció d'autovies alternatives.

A diferència del finançament de la Generalitat, que en el moment de redactar aquesta ponència ni tan sols no s'havia començat a discutir, els primers Pressupostos de l'Estat que havien de complir aquesta disposició ja estaven aprovats i, per tant, se'n pot avaluar el compliment. Així, en els Pressupostos de l'Estat del 2007 Catalunya rep una inversió que representa el 13,9 % de la inversió regionalitzada de l'Estat, molt lluny, doncs, del 18,8 % establert per l'Estatut i fins i tot inferior en termes relatius a la del 2006, que fou del 14,6 % del total estatal. El Govern de l'Estat argumenta que ha complert l'Estatut perquè ha considerat com a infraestructures només aquelles que depenen dels ministeris de Foment i de Medi Ambient, i ha aplicat el percentatge del 18,8 % sobre una base molt més reduïda. En definitiva, qui té el poder polític aplica la definició que li és més favorable i no ha considerat com a infraestructures les infraestructures de telecomunicacions, tecnològiques, científiques, logístiques, energètiques o en habitatge.

5.2. LA INTERPRETACIÓ DE L'ADVOCACIA DE L'ESTAT

En definitiva, el finançament del nou Estatut queda pendent de la negociació de la reforma de la LOFCA. Però, a més, per si quedava algun dubte d'aquesta primacia de la LOFCA sobre l'Estatut, l'informe que va redactar l'advocacia de l'Estat per defensar l'Estatut davant els recursos presentats al Tribunal Constitucional clarificava aquesta qüestió. Un extret d'aquest informe diu textualment:

Basta una simple lectura de los preceptos que el EAC 2006 dedica a la financiación para comprobar que enuncia simplemente principios genéricos, que por sí solos no constituirían ni siquiera el esqueleto de un modelo de financiación. El EAC 2006 se limita a asumir el papel que le corresponde de regular mínimamente la hacienda catalana, remitiendo la definición unitaria del modelo a la ley orgánica específicamente prevista en la Constitución [...] Si el Estatuto recogiera preceptos inconciliables con la LOFCA, los mismos carecerían de eficacia mientras no se recogieran en la ley orgánica específica.

5.3. LA DIAGNOSI DEL MINISTERI D'ECONOMIA I HISENDA

Un informe que també ens ajuda a analitzar el futur procés de negociació del nou finançament és el document de balanç del sistema de finançament autonòmic que ha elaborat el Ministeri d'Economia i Hisenda.⁵ Així, en primer lloc, el Ministeri deixa clar en aquest document que no pensa aportar més recursos al nou model de finançament. En segon lloc, fa una valoració positiva del model actual de fixació de necessitats de despesa i anticipa que el mantindrà en els seus trets bàsics. En tercer lloc, presenta la llista de variables noves de determinació de necessitats de despesa que proposen les diferents comunitats autònomes i implícitament avança que serà el Ministeri qui acabi decidint. Finalment, el que sí que accepta el Ministeri és avançar lleugerament les transferències de diners que corresponen a les comunitats autònomes per la recaptació del tram autonòmic de l'IRPF. Això en cap cas no significa augmentar els recursos per a la Generalitat, atès que aquests dependran de la fixació del Fons de Suficiència.

6. CONCLUSIONS I PERSPECTIVES DE FUTUR

En definitiva, el balanç del capítol del finançament en el nou Estatut no podria ser més magre. Catalunya continuarà sotmesa al mateix model de finançament que li ha aportat resultats tan negatius des del restabliment de la Generalitat de Catalunya. L'Estatut aprovat en referèndum el 18 de juny de 2006 no garanteix més recursos per al finançament dels serveis i competències de la Generalitat. Aquests recursos s'hauran de negociar en el marc del Consell de Política Fiscal i Financera, on són representades totes les comunitats autònomes de

5. MINISTERI D'ECONOMIA I HISENDA, *La problemática del vigente sistema de financiación de las comunidades autónomas de régimen común*, 2006.

règim comú i les ciutats autònomes de Ceuta i Melilla, i quedaran definits a la Llei orgànica estatal, la LOFCA, que hauran d'aprovar les Corts espanyoles. Pel que fa al suposat increment en la inversió de l'Estat a Catalunya durant un període limitat a set anys, aquest ha estat inexistent en el primer any de vigència de l'Estatut.

7. REFERÈNCIES

ALCAIDE, J.; ALCAIDE, P. *Balance económico regional (autonomías y provincias), años 2000 a 2005*. Madrid: FUNCAS, 2006.

GRUP DE TREBALL PER L'ACTUALITZACIÓ DE LA BALANÇA FISCAL DE CATALUNYA. *La balança fiscal de Catalunya amb l'Administració Central*. Departament d'Economia i Finances, 2005.

MINISTERI D'ECONOMIA I HISENDA. *Problemática del sistema de financiación de las comunidades autónomas de régimen común regulado en la Ley orgánica 8/1980 y en la Ley 21/2001*. 2006.

PONS, J. «El Gatopardo». *La Vanguardia* (13 octubre 2005).

— «Al Albur del Estado». *La Vanguardia* (12 juny 2007).

8. WEBS

OBSERVATORI DEL FINANÇAMENT DE CATALUNYA: www.ofc.cat.